

Εν Αθήναις τῇ 18ῃ ἡμερῆς 1964

Ἀριθ. πρωτ. 19

Ἀξιότιμον
Κον
Βουλευτὴν
.....

Β Ν Τ Α Υ Θ Α

Κύριε Βουλευτά,

Ἡ ἀδικος στέρησις τῆς ἐλευθερίας μας καὶ ἡ ἔνεκα τούτου κοινωνικὴ ἀθλιότης εἰς τὴν ὁποίαν ἔχομεν ὀδηγηθῆ, τόσοσ ἡμεῖς ὅσον καὶ αἱ οἰκογένειαι μας, συνεπεία τῶν δοξασῶν καὶ τῶν περὶ τὴν νόσον προλήψεων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς διεθνῶς κρατούσας ἐπιστημονικὰς ἀντιλήψεις, ἤγαγον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ὑποβάλωμεν καὶ αὐθὺς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὸ συνημμένον Ἰπὸ - μνημᾶ μας, αἰτούμενοι τὴν συνταξιοδοτήσιν τῶν παλαιῶν ἀσθενῶν καὶ τὴν κοινωνικὴν τούτων ἀποκατάστασιν διὰ τῆς λήψεως ἰατρικῶν καὶ Νομοθετικῶν μέτρων, ἅτινα κρίνομεν ἀπαραίτητα πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς κρατούσης σήμερον ἀπαραδέκτου καταστάσεως.

Βασικὴ προϋπόθεσις τῆς ἐν λόγω συνταξιοδοτήσεως ὅσον νὰ εἶναι καὶ ἡ ταυτῆχρονος κατάργησις πάσης μορφῆς ἀπομονώσεως τῶν νέων θυμάτων τῆς νόσου διὰ τῆς θεοπίσεως τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐλευθερίας νοσηλείας.

Εἶναι ἐξοργιστικὸν εἰς τὴν σύγχρονον ἐποχὴν, καθ' ἣν ἰδρύονται διεθνῆς Ὄργανισμοὶ διὰ τὴν υπεράσπισιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἡμεῖς νὰ ὑποχρεούμεθα νὰ τελοῦμεν εἰσέτι ἐγκλειστοὶ, ὑπὸ καθεστῶς Μεσοαιωνικόν, διότι ἡ προκατάληψις καὶ ἡ ἀμάθεια περὶ τὴν μολυσματικότητα τῆς νόσου τοῦ Hansen προσέδωκεν εἰς αὐτὴν χαρακτηριστὰ ἐπικίνδυνον καὶ τὴν ἐστιγμάτισεν μὲ τὸ στίγμα τοῦ τρόμου.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καὶ ἐπειδὴ φρονοῦμεν ὅτι ἡ ἀσκησης τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀναξιοπαθούτων πάσης μορφῆς, δέν εἶναι ὑπόθεσις φιλανθρωπίας ἀλλὰ κοινωνικὸν καθήκον καὶ ὑποχρέωσις διὰ τὸ Κράτος, αἰτούμεθα καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως ἐν τῇ ιδιότητι Ὑμῶν ὡς ἀνθρώπου καὶ ἐν τῇ ἀρμοδιότητι Ὑμῶν ὡς ἐκπροσωποῦ τῆς Πολιτείας, θελήσητε διὰ παντός εἰς τὴν διάθεσίν σας τρόπου καὶ μέσου νὰ συνδράμητε τὴν προσπάθειάν μας.

Πεπεισμένοι ὅτι ἡ δικαία φωνὴ μας θά εἰσακουσθῇ ὑφ' ὄλων, Διαιτελοῦμεν

μετὰ λίαν διακεκριμένης τιμῆς καὶ εὐχαριστιῶν
Ο ΠΡΩΤΑΡΧΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

ΑΘΕΝ. ΚΟΜΑΙΛΕ

ΙΩΣΗΦ ΚΑΥΑΛΙΚΗΣ

Αρχιβον.

Αριθ. πρωτ. 19

Εν Αθήναις τῇ 18ῃ Μαρτίου 1964

Ἐξοχώτατον Κύριον
Κοιν Ἀνδρέαν Κοκκέβην
Υφυπουργόν Κοιν.Προνοίας

Ἐ ν τ α Ὑ θ α

Ἐξοχώτατε,

Ἡ ἐπαναστατικὴ ἀλλαγὴ ἣτις ἐσημειώθη διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Σ ο υ λ φ ο ν ι κ ῶ ν φαρμάκων εἰς τὴν χημειοθεραπείαν τῆς νόσου τοῦ Hansen ὑπεχρέωσεν τὴν Πολιτείαν νὰ προβῇ εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ ἀπηρχαιομένου καὶ ἀναχρονιστικοῦ Νόμου 2470/1920 καὶ νὰ φηρίσῃ τὸν Νόμον 3369/1955 μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν καταπολέμησιν κατ' ἐκρίνωσιν τῆς νόσου ταύτης ἀπὸ τὴν χώραν μας.

Ἄτυχῶς ὁ ἐπιδιωκόμενος διὰ τοῦ Νόμου τούτου σκοπὸς ἀπέτυχεν παταγωδῶς α) διότι καὶ ὁ Νόμος οὗτος ἀπέτέλεσεν κατ' οὐσίαν ἀντιγραφή τοῦ καταργηθέντος καὶ β) διότι δὲν ἐβασίσθη εἰς τὰς διεθνῶς κρατούσας ἐπιστημονικὰς ἀντιλήψεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν νοσηρότητα καὶ τὰ μέτρα καταπολεμήσεως τῆς νόσου. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου τούτου σημείου κρίνομεν σκόπιμον νὰ ἀνατρέξωμεν ἐπιτροχάδην πρὸς ὁ,τι ἡ Διεθνὴς Ἐπιστήμη παραδέχεται ἀνεπιφυλάκτως.

Τὸ Διεθνὲς Συνέδριον τοῦ Καΐρου τὸ 1938 διεκήρυξεν ὁμοφώνως ὅτι ὁ κίνδυνος ἐκ τῆς νόσου τοῦ Hansen εἶναι "ἐ ξ υ ρ ἔ ν ι ο ς". Ἡ διακήρυξις αὕτη εἶναι σημαντικὴ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐγένετο πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν σουλφονικῶν φαρμάκων εἰς τὴν θεραπεία τῆς νόσου.

Τὸ Διεθνὲς Συνέδριον τῆς Ἀβάνας τὸ 1948, ὑπεγράμμισεν ἐμφαντικῶς τὸ δ υ σ κ ο λ ο μ ε τ ἄ δ ο τ ο ν τῆς νόσου καὶ ἐξαρκητήρῃσεν τὴν προκατάληψιν σ τ ἱ γ μ α διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος. Τὸ Διεθνὲς Συνέδριον τῆς Μαδρίτης τὸ 1953, τῆς Ρώμης τὸ 1956, τοῦ Τόκιο τὸ 1958 καὶ ἡ Περιφερειακὴ Συνδιάσκεψις τῆς Brazzaville τὸ 1959, συμφωνοῦν ἀπολύτως μὲ τὰ προηγούμενα, αἱ δὲ εἰδικαὶ ἐκθέσεις τοῦ Παγκοσμίου Ὑγιανοῦ καταλήγουσιν εἰς τὸ καταπληκτικὸν συμπέρασμα ὅτι ἡ νόσος δὲν εἶναι ἀ φ ἔ α υ τ ῆ ς μεταδοτικὴ. Ἀπαιτεῖται μακρὸς καὶ στενὸς συγχρωτισμὸς μὲ πύσυχοντα, ἔξοχον τὸ παθογόνον μικροοργανισμὸν, λόγῳ τῆς ἐκλεκτικότητος τοῦ ὁποίου ἀπαιτοῦνται εἰδικαὶ συνθήκαι, κυρίως δὲ ἡ προδιάθεσις τοῦ οργανισμοῦ. Ὡς κατακλείς δὲ τῆς ἐπί διεθνοῦς ἐπιπέδου μελέτης τῆς νόσου καὶ τῶν προβλημάτων αὐτῆς, ὑπὸ τὸ πρῶσιμα τῆς ἐπιτυχοῦς ἀντιμετωπίσεως ταύτης διὰ τῆς ἐφαρμοζομένης σήμερον ἀποτελεσματικῆς θεραπείας, συνῆλθεν ἡ Περιφερειακὴ Συνδιάσκεψις τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1961, εἰς τὴν ὁποίαν μάλιστα ἀντεπροσωπεύθη καὶ ἡ Ἑλλάς διὰ τοῦ διακεκριμένου καὶ σεβαστοῦ μας Καθηγητοῦ κ. Ἰωάννου Μαρκανοῦ καὶ προέβη εἰς τὰς ἐξῆς σημαντικὰς διαπιστώσεις.

1.- Ότι η νόσος του Hansen είναι μία χρονία κοινή νόσος, ολιγώτερον μεταδοτική από πολλές άλλες λοιμώδεις νόσους.

2.- Ότι είναι έντελως ιάσιμος σήμερα μέχρι του σημείου ώστε, οι ασθενείς οι υποβαλλόμενοι εις θεραπείαν να χαρακτηρίζονται υπερευθύνως ως ακίνδυνοι διά τούς συναθρώπους των.

3.- Ότι η διάγνωσης και η θεραπεία της νόσου νά γίνεται έγκαιρως.

4.- Ότι η έξωτερική θεραπεία είναι η μόνη ένδεδειγμένη, δυναμένη νά γίνεται εις τά 'Ιατρεία των 'Υγειονομικών Ξέντων, εις τά 'Αγροτικά και Κοινοτικά 'Ιατρεία, εις τούς Ιδιώτας Ιατρούς, πλην των βαρέων περιπτώσεων, αιτίνας χρήζουν νοσοκομειακής περιθαλψέως, ήτις δέον νά γίνεται άνευ διακρίσεως και στικματισμού του πάσχοντος.

5.- Ότι η παλαιά άναγκαστική και άδιδάκριτος άπομόνωσις άποτελεϊ πρόσκομμα εις τόν 'Αντιλεπρικό άγώνα διότι α) συντελεϊ εις τήν άπόκρυψιν των άσθενών, β) είναι άπανηρά, γ) συνεκάγεται στικματισμόν τής οικογενείας του πάσχοντος, δ) άποτελεϊ άδικον διάκρισιν, και ε) διαιωνίζει τας προκαταλήψεις του κοινού και παρεμποδίζει τήν ήθικήν και κοινωνικήν άποκατάστασιν των θυμάτων της νόσου.

6.- θεωρεί άπαραίτητον όπως άναληφθῆ καθολική στυροφορία διαφύσεως του κοινού υπό του Κράτους, των διαφόρων 'Οργανισμών, του Τύπου, του Ραδιοφώνου κλπ. και ούτω νά καταπολεμηθούσι αι προκαταλήψεις και αι δυσιδαιμονίαι αι συνδέόμεναι μέ τήν νόσον, εις όσας χωρας αύτη άποτελεϊ κοινωνικόν πρόβλημα.

Διόταυτα

Και διά νά λυτρώσωμεν τήν χώραν μας από τήν μάστιγα της νόσου του Hansen φρονούμεν ότι έπείστη και παρ' ήμιν ό χρόνος όπως έχοντες υπ' όφειν τά άνωτέρω, καταργηθούσιν άπασαι αι έξαιρητικαί νομοθεσίαι, αι άπορούσαι τούς Χανσενικούς, οι δέ προσβαλλόμενοι υπό της νόσου ταύτης άσθενείς τυγχάνουσι όμοίως με ταχειρίσως προς τούς λοιπούς άσθενείς, οιαδήποτε άλλης νόσου π.χ. φυματώσεως, άνευ ούδεμιās διακρίσεως. 'Η καταργήσις του νοσηλευτηρίου της Σάμου και η μετατροπή του 'Αντιλεπρικού Σταθμού 'Αθηνών εις ιδιαιτέραν, άύτοτελήν, νοσηλευτικήν μονάδα, πλήρως εξοπλισμένην διά τήν άνετον διαβίωσιν, διαμονήν, θεραπείαν, φυσικήν άποκατάστασιν και επαγγελματικήν άναπροσαρμογήν, θέλει συντελέσῃ έτι περισσότερο εις τήν έπιτυχίαν του 'Αντιλεπρικού άγώνος.

Σήμερα είναι άπολύτως έξηκριβωμένον έπιστημονικώς ότι η νόσος του Hansen δέν είναι ή δέν είναι πλέον μετὰ στικτική, συνεπώς η νέα Νομοθεσία δέον όπως έπιτρέπεται εις τόν πάσχοντα νά συνεργασθῆ μέ τήν Πολιτείαν εις τήν έπιτυχίαν του 'Αντιλεπρικού άγώνος, νά του παρέχῃ τήν έγγύθησιν ότι δηλώνων τήν άσθένειάν του μέ τά πρώτα συμπτώματα, δέν θά στερηθῆ της έλευθερίας του, δέν θά στικματισθῆ, δέν θά

κηρυχθῆ ἐκτός νόμου, δέν θά εξαρθρωθῆ ἡ οἰκονομία του καί δέν θά ἀνατιναχθῆ εἰς τόν ἀέρα τό οἰκοδόμημα τῆς οἰκογενείας του, τό βά-
θρον τοῦτο τοῦ κοινωνικοῦ μας συστήματος. Πῶσα νομοθετική πρᾶξις,
πρός ἀντιμετώπισιν τοῦ Χανσενικοῦ προβλήματος, ριζικῶς καί ἀπο-
τελεσματικῶς, μακρῶν τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων, θά ἀποθῆ καί κά-
λιν ἀρνητικῆ εἰς ἀποτελέσματα, δαπανηρά διά τό Κράτος καί κατα-
στροφικῆ διά τόν πάσχοντα καί τήν οἰκογένειάν του.

Καί ταῦτα ὡς πρὸς τήν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος ἀπό τῆς
ἱατρικῆς πλευρᾶς.

Ἡ κοινωνική πλευρά τοῦ προβλήματος: Ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ
προβλήματος ἀπό τῆς πλευρᾶς ταύτης, εὐρισκομένης ἐν στενῇ ἀλληλο-
εξαρτήσῃ μέ τήν ἱατρικήν τοιαύτην καί ἀφορῶσα τοὺς ἀσθενεῖς τοὺς
ὑπαγομένους ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ καταργηθέντος Νόμου 2450/1920 καί
τοῦ ἰσχύοντος 3369/1955, δέον ὅπως ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἕτε με-
γαλυτέρου ἐνδιαφέροντος τῆς Πολιτείας τόσον πρὸς τοὺς ἔ ξ ι τ η ρ
ρ ι ο ὕ χ ο υ ς ὅσον καί πρὸς τοὺς ἤδη ν ο σ η λ ε υ ο μ ἔ -
ν ο υ ς.

Σήμερον εἰς τόν ἐξεληριοῦχον, ἐάν οὗτος χαρακτηρισθῆ τελειῶς
ἄπορος (εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ὅτι οἱ ἔχοντες οἰκονομικήν εὐχέρειαν
οὐδέποτε ἐσπερῶσαν νά ἐγκλεισθοῦν εἰς τὰ θεραπευτήρια ἀκόμη καί
τὴν ἐποχὴν ὅπου δέν ὑπῆρχον φάρμακα ἀποτελεσματικά διά νά ἀποφύ-
γουν τόν στιγματισμὸν αὐτῶν καί τῶν οἰκογενειῶν των) ἡ Πολιτεία
αναγνωρίζουσα τὴν εὐθύνην ἔναντι αὐτοῦ τοῦ χορηγεῖ δωρεάν τὰ εἰ-
δικα² διά τὴν νόσον φάρμακα καί ἐπίδομα 675 δρχ. μηνιαίως ἐπὶ
μῖαν πενταετίαν.

Πολλάκις διά τό ἐπίδομα τοῦτο ἔχει διατυπωθῆ ἀρμοδίως ἡ ἄ-
ποψις ὅτι οἱ Χανσενικοὶ ἀσθενεῖς τυγχάνουν εὐεργετημάτων ἀγνώστων
εἰς ἄλλους ἀσθενεῖς (π.χ. ψυματικούς, ψυχικαθεῖς κλπ), οἵτινες
ἔχουν τὰς αὐτάς ἢ καί περισσοτέρας οἰκονομικὰς κλπ ἐπιπτώσεις.
Ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ νά διασκηνώσωμεν μέ τὴν ἀποφίν αὐτὴν ὡς εὐρισκο-
μένην ἐκτός πραγματικότητος. Οὔτε ἡ ψυματώσις οὔτε αἱ ψυχικαὶ
νόσοι στιγματίζουν τόν πάσχοντα καί τὴν οἰκογένειάν του μέχρι
τοῦ σημείου μάλιστα ὥστε ἡ φθοροποιὸς ἐπίδρασις τοῦ στίγματος
ἐπὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ πάσχοντος νά συνεχίζεται καί μετὰ τόν
θάνατόν του.

Οὐδέποτε οἰκογένειαι ψυματικῶν ἢ ψυχικῶν ἐξεπατρίσθησαν
καί οὐδέποτε τὰ τέκνα των ἐξεδιώχθησαν ἀπὸ τὰ Σχολεῖα καί τὰς
Ἐκκλησίας, ὡς συμβαίνει σήμερον μέ τὰς οἰκογενείας τῶν Χανσενι-
κῶν. Ὁ στιγματισμὸς τοῦ πάσχοντος καί τῆς οἰκογενείας του, ὁ
ἀπερίγραπτος βίαιος ἐγκλεισμός του ἐπὶ δεκαετηρίδας εἰς τὰ ἐπώ-
μα τῆς νόσου νοσηλευτήρια (ἐντεῦθεν καί ἡ μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἀ-
σθενοῦντος εἰς τόν ἱατρὸν μέ εὐλογον ἀνασταλτικὴν ἐπίδρασιν εἰς
τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Ἀντιλεπτικοῦ ἀγῶνος), ἡ ἰδιαιτέρα αὐτοῦ μετα-
χειρίσις, ὁ πλήρης ἠθικός, ὕλικός καί κοινωνικός του ἐξοστρακι-
σμός τοῦ παρέχουν τό θλιβερόν προνόμιον νά ἔχη τό προβάδισμα
εἰς παντοειδεῖς ἐπιπτώσεις, αἵτινες δέν ἀντισταθμίζονται μέ
τὴν χορήγησιν ἐνὸς ἀσημάντου ἐπιδόματος, δυναμένου μάλιστα νά
διακοπῆ καί πρὸ τῆς λήξεως τῆς πενταετίας ἐάν σημειωθῆ ἔστω
καί ἀνώνημος καταγγελία ὅτι ὁ ἐξεληριοῦχος προσέθεσεν ὀλίγας
δραχμὰς εἰς τὴν οἰκονομίαν του ἀπὸ κάποιο ἡμερομίσθιον τό ὅποιον

έπραγματοποίησεν κρυφίως. 'Εάν δέ εις τὰ άνωτέρω προστεθοϋν αί μειωμένα δυνάμεις του πάσχοντος, ή έλλειψις στéγης, ή άγνοια έπαγγέλματος, ή κοινωνική άνασφάλις, τό ρηγαμένο νοικοκυριό, ό φόβος, ή προκατάληψις, τό χαμένο ήθικό, τό σημάδια, τά όποια κατέλειπεν ή άρρώστεια στο πάρασμά της και τόσα άλλα, άτινα δέν διαφεύγουν και της 'Υμετέρας αντίληψεως, 'Εξοχώτατε, τότε θά ίδωμεν πόσον ή σύγκρισις ήτο άτυχής, πρόχειρος και καθ' όλοκληρίαν άδικος.

Όθεν και διά τήν πραγματικήν κοινωνικήν άποκατάστασιν της ειρήμενης κατηγορίας των άσθενών, προτείνομεν τήν χορήγησιν συντάξεως άναπηρίας λόγω άτυχήματος, λαμβανομένης ως βάσεως του δαπανωμένου σημερον ποσού δι' έκαστον νοσηλευόμενον και μέ κριτήρια τόν βαθμόν άναπηρίας του, τήν ηλικίαν του και τόν χρόνον έγκλεισμού του εις τήν θεραπευτήρια. Τήν ύπαγωγήν των έξερχομένων εις τά στεγαστικά και λοιπά Κυβερνητικά Προγράμματα, τήν παροχήν δωρεάν νοσοκομειακής και Ιατροφαρμακευτικής περιθαλψεως, ως και τήν θέσεισιν παντός άλλου προυτατευτικού μέτρου δυναμένου νά συμβάλλη άποτελεσματικώς εις τήν κοινωνικήν των άποκατάστασιν, δέν παραλείπομεν επίσης νά τονίσωμεν τήν σημασίαν της διαφωτίσεως του κοινού ως προς τόν κίνδυνον της νόσου.

Μόνον εφ' όσον οι άρμόδιοι ένοστερευθοϋν τάς άνωτέρω άπόψεις και φανώσιν ακριβοδοκιοι και εφ' όσον ληρθοϋν ύπ' όφιν αι σύγχρονοι επιστημονικαι αντίληψεις, είναι δυνατή ή άπόδοσις δικαιοσύνης εις μίαν τάξιν ανθρώπων, της όποιας τό μόνον έγκλημα ήτο ότι ήσθένησεν και συνεπεία τούτου ετάχθη φρουρός της υγείας του κοινωνικοϋ συνόλου. 'Αλλά και παραλληλως, οϋτω μόνον θά καταστή δυνατή ή άποτελεσματική της νόσου του Ηανσεν και παρ' ήμιν καταπολέμησις.

Μέ τήν βεβαιότητα ότι θά ευρωμεν έν τω προσώπω Σας, 'Εξοχώτατε, πλήρη κατανόησιν και θερμήν συμπάρασιν δεχθητε, παρακαλοϋμεν, τήν διαβεβαίωσιν του βαθυτάτου μας σεβασμού.

Ο ΚΡΟ ΔΡΟΣ
ΛΩΝ ΚΟΛΛΙΑΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
ΙΩΝΗ ΠΑΥΛΑΚΗΣ

Κοινοποίησης:

Κον 'Εμμανουήλ Παπαεμμανουήλ
Διευθυντήν Δημόσιας Υγείας
Έ ν τ α Ὑ θ α